

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

โรงพยาบาลภูเพียง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

รัฐบาลกำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วน ที่ต้องดำเนินการและต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ซึ่งการดำเนินการที่ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน โดยการปลูกฝังให้คนไทยไม่โกง มีทัศนคติ และค่านิยมที่ไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน การไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่รัฐ การปรับปรุงระบบ จัดซื้อจัดจ้าง การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ การบริหารราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจให้มีธรรมาภิบาล ควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนกฎหมายให้มีความทันสมัย และการลงโทษผู้ที่กระทำความผิดอย่างจริงจัง เพื่อให้บุคลากร และภาคประชาสังคมมีจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต รวมทั้งมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงานของ หน่วยงานของรัฐ ภายใต้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๖๓ ตลอดจนกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ภายใต้แผนแม่บทการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เพื่อเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้กับส่วนราชการ โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังให้คนไทย ไม่โกง การป้องกันและการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้เกิดผล เป็นรูปธรรมชัดเจน

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของกระทรวงสาธารณสุข บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โรงพยาบาลกุเพิeng จึงได้จัดทำแผนการ บริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ (๑ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๓๐ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖) ไว้เป็นเครื่องมือในการกำกับการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อมิให้เกิดความเสียหาย แก่ทางราชการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑.	ความเป็นมา	๓
ส่วนที่ ๒.	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
	วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
	กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕-๖
	องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริต	๖
	ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
	ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
	ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๘
	ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๐
	ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๑๑
	ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๔-๑๖
	ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๗-๑๘
	ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๙-๒๑
	ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	๒๒-๒๓
	ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๒๔
	ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒๔

ความเป็นมา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่จะเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ ในปีพ.ศ. ๒๕๘๐ กล่าวคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรมฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ทั้งการพัฒนากคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบกำหนดเป้าหมายไว้ว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และหรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน) เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าวจึงได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ว่าหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป โดยในระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป

เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International – TI) เผยแพร่ผลคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) เผยแพร่ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) ประจำปี ๒๕๖๓ ผลปรากฏว่าประเทศไทยได้ ๓๖ คะแนน จากคะแนน เต็ม ๑๐๐ คะแนน ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงจากปี ๒๕๖๒ แต่ในส่วนของอันดับได้ปรับตัวลดลงเป็นลำดับที่ ๑๐๔ จาก อันดับ ๑๐๑ ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเร่งด่วน

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐบาลกำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการและต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ซึ่งการดำเนินการที่ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน โดยการปลูกฝังให้คนไทยไม่โกง มีทัศนคติและค่านิยมที่ไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน การไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่รัฐ การปรับปรุงระบบจัดซื้อจัดจ้าง การแต่งตั้ง โยกย้ายข้าราชการ การบริหารราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจให้มีธรรมาภิบาล ควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนกฎหมายให้มีความทันสมัย และการลงโทษผู้ที่กระทำความผิดอย่างจริงจัง เพื่อให้บุคลากรและภาคประชาสังคมมีจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต รวมทั้งมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

บริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลัก ตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

กรอบการประเมินความเสี่ยง

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปีค.ศ. ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้งคือครั้งแรกเมื่อปีค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปีค.ศ. ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปีค.ศ. ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปีค.ศ. ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปีค.ศ. ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้นการควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกัน เฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ - องค์การยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์การ จูงใจ รักษาไว้และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์การผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ - องค์การมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - การสื่อสารข้อมูลภายในองค์การให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไป
- หลักการที่ ๑๕ - การสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

สำหรับเอกสารประเมินความเสี่ยงการทุจริตฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
๒. Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร
๓. Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก(Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
๔. Forecasting : การพยากรณ์ ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้น และป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้า

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย

๑. Pressure หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ
๒. Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน
๓. Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (The Fraud Triangle)

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากร

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ : นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน กระบวนการ การปฏิบัติงาน ของเรื่องที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย

ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง โดยอธิบายรายละเอียดรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง เฉพาะขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยง ในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบ ความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้อง คำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว ซึ่งเป็นทั้ง Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยง ทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ / งาน

๑. กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน

หน่วยงาน : งานการเงินและบัญชี กลุ่มงานบริหารทั่วไป

ผู้รับผิดชอบ : หัวหน้างานการเงินและบัญชี / หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

๒. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

หน่วยงาน : งานพัสดุ ก่อสร้าง และบริหารงานยานพาหนะ กลุ่มงานบริหารทั่วไป

ผู้รับผิดชอบ : หัวหน้างานงานพัสดุ ก่อสร้างฯ /หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

๓. งานควบคุมงานก่อสร้าง

หน่วยงาน : งานพัสดุ ก่อสร้าง และบริหารงานยานพาหนะ กลุ่มงานบริหารทั่วไป

ผู้รับผิดชอบ : หัวหน้างานงานพัสดุ ก่อสร้างฯ /หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความ ไม่ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืน เพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง		✓
๒	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบ ทรัพย์สินของทางราชการ		✓
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้าง ไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงาน รับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกันและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับ มอบหมายหลายด้านทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรมและตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการ ไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	✓			
๒	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	✓			
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้าง ไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกันและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้านทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรมและตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด	✓			

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้มและสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ ตารางการประเมินค่าความเสี่ยงรวม

SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวม จำนวนxรุนแรง
๑	กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	๒	๒	๔

๒	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	๒	๕
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้าง ไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกัน และ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้านทำให้ การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรมและ ตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงาน ที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด	๒	๑	๒

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอน หลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอน รอง SHOULD
๑	กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิก จ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง กับ การปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานจดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตาม ระเบียบ หนังสือสั่งการ และไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	๒	
๒	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้าง ไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการ ในห้วงเดียวกันและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับ มอบหมายหลายด้านทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า	๒	

-ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรมและตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด		
---	--	--

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย	X		
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial	X		
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ Customer/User	X		
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X		
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	x		

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพ การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
		ดี	พอใช้	อ่อน
๑	กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	✓		

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
		ดี	พอใช้	อ่อน
๒	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบ ทรัพย์สินของทางราชการ	✓		
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงาน รับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกันและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับ มอบหมายหลายด้านทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรมและตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการ ไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด	✓		

แนวทางการประเมินค่าคะแนนระดับความเสี่ยงเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภท ก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือ สั่งการที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานเพิ่ม เป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และไม่ เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบ ต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สิน ของทางราชการ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงาน ก่อสร้างไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงาน รับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกัน และ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับ มอบหมายหลายด้านทำให้การปฏิบัติงาน ล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้าน วิศวกรรมและตรวจสอบโครงการ และ บุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุม ทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินระดับความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง ระหว่างคะแนน (๓) ถึง (๙) โดยเฉพาะที่อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยง การทุจริตตามลำดับความรุนแรง

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินคุณภาพการจัดการหรือการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลางเลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมาตรการนั้นยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้โดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนบังคับใช้ต่อไป

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
๑	กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	-สร้างระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรับรู้ได้รวดเร็ว -เมื่อมีกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมใหม่ หัวหน้างานการเงินและบัญชี /หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไปจัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน แนะนำกัน ทำให้เกิดแก่นความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน -จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำฎีกาของหน่วยงานผู้เบิก เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
๓	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	-สร้างความเข้าใจให้กับบุคลากร ให้เข้าใจในระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง -เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากร ในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก -หัวหน้าส่วนราชการต้องควบคุม กำกับดูแลติดตาม ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด -ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิด แยกแยะ เรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม -จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/ มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการ เรื่องร้องเรียนการทุจริต
๔	งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้าง ไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการ ในห้วงเดียวกันและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับ มอบหมายหลายด้านทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรมและ ตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณ งานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด	-กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงาน ให้ความสำคัญกับ การหน้าที่ควบคุมการก่อสร้าง ให้มีการวางแผน ดำเนินงานด้านความรอบคอบ เป็นระบบ -จัดหาบุคลากรให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน -ปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง -ขอความอนุเคราะห์ผู้มีความรู้ด้านวิศวกรรม ลงนาม/ตรวจสอบ จากหน่วยงานอื่นๆ -ใช้งบประมาณกับโครงการฯ ที่มีความจำเป็น เร่งด่วน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่

- ✓ สถานะสีเขียว : ไม่เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ สถานะสีเหลือง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที่ตามที่ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผลความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
- ✓ สถานะสีแดง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและ ผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตาม ประมวลจริยธรรม -เสริมสร้างความโปร่งใสใน การบริหารงบประมาณ -ส่งเสริมคุณธรรมและความ โปร่งใสของสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดน่าน	กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติ เบิกจ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่ เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตาม ระเบียบ หนังสือสั่งการ และไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการงาน ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	✓		

ที่	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๒	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน -เสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	✓		

ที่	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๓	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต -การออกคำสั่งมอบหมายงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน	งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกันและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้านทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรมและตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด	✓		

ตารางที่ ๖ ให้รายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามแผนบริหารความเสี่ยงในตารางที่ ๕ ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใด เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติม กรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะสีเขียว : ไม่เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที่ตามมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/ กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง

ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมิกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อหาการบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ (สถานะสีเหลือง Yellow) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม
กระบวนการตรวจสอบรายการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน -เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง -หน่วยงานผู้เบิกจัดทำเอกสารประกอบไม่ ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -เสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ -ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน -เสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต
งานควบคุมงานก่อสร้าง -บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่เพียงพอ ต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกันและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้านทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรมและตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต -การออกคำสั่งมอบหมายงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยง การทุจริต ตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อ เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	(เขียว)	(เหลือง)	(แดง)
๑	กระบวนการตรวจสอบฎีกาทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน	-	-
๒	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	-	-
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง	-	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่.....๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖.....	
หน่วยงานที่ประเมินโรงพยาบาลภูเพียง.....	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โรงพยาบาลภูเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
โอกาส/ความเสี่ยง	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว) หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ).....
ผลการดำเนินงาน	-ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จากแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โรงพยาบาลภูเพียง ทางรพ.ได้พัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรและ ผู้บริหารและส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม เสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหาร และส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสให้กับบุคลากรของหน่วยงาน

ตารางที่ ๑๐ ตารางการเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)

หน่วยงานที่เสนอขอ.....ไม่มี.....		
วันที่เสนอขอ.....-		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม	-	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่	-	
ผู้รับผิดชอบหลัก	-	
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง	-	
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑..... ๒..... ๓.....	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่